

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 787
van **PETER PERSYN**
datum: 14 juli 2017

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Woonzorgcentra - Inspecties

Een woonzorgcentrum in Vlaanderen moet een erkenning krijgen van Zorg en Gezondheid. Om een erkenning te krijgen, moet een woonzorgcentrum voldoen aan verschillende erkenningsnormen. De controle op deze erkenningsnormen gebeurt door de zorginspectie.

1. Hoeveel woonzorgcentra zijn er in Vlaanderen? Graag cijfers per provincie, per woonvorm en vanaf 2014.
2. Hoeveel bewoners tellen de woonzorgcentra in Vlaanderen? Wat is het profiel (zorgzwaarte) van de personen die wonen in een woonzorgcentrum? Graag cijfers vanaf 2014.
3. Hoeveel inspecties heeft de zorginspectie uitgevoerd in 2014, 2015 en 2016? Graag een onderscheid tussen inspecties in privé-instellingen, vzw's en openbare woonzorgcentra. Graag een onderscheid tussen inspecties voorafgaand aan de initiële erkenning en inspecties met betrekking tot de werking van een erkend woonzorgcentrum.
4. Op basis van welke criteria worden de aanvragen voor erkenning tot woonzorgcentrum goedgekeurd? Worden deze criteria geherevalueerd? Wanneer gebeurt de eerste effectieve inspectie ter plaatse (1ste oplevering, opening, na de opening,...)?
5. Hoeveel aanvraagdossiers voor de erkenning van een woonzorgcentrum heeft de minister vanaf 2014 ontvangen? Graag cijfers per provincie alsook het aantal goedgekeurde en geweigerde dossiers.

ANTWOORD

op vraag nr. 787 van 14 juli 2017

van **PETER PERSYN**

1. Hieronder vindt u een overzicht voor de jaren 2014 tot en met 2017 (telkens toestand 1 januari van desbetreffend jaar) van het aantal woonzorgcentra, uitgesplitst per provincie en naar beheersinstantie (openbaar, social-profit, en profit):

jaar	provincie	totaal aantal WZC			
		totaal	openbaar	social profit	for profit
1/01/2014	Antwerpen	203	51	113	39
	Vlaams-Brabant	126	29	68	29
	Limburg	89	22	46	21
	Oost-Vlaanderen	193	64	103	26
	West-Vlaanderen	158	59	84	15
	Brussel	3	0	1	2
	Totaal	772	225	415	132
1/01/2015	Antwerpen	203	51	114	38
	Vlaams-Brabant	125	29	69	27
	Limburg	91	22	49	20
	Oost-Vlaanderen	195	63	104	28
	West-Vlaanderen	159	57	86	16
	Brussel	5	0	2	3
	Totaal	778	222	424	132
1/01/2016	Antwerpen	205	51	116	38
	Vlaams-Brabant	128	29	73	26
	Limburg	92	23	47	22
	Oost-Vlaanderen	196	64	103	29
	West-Vlaanderen	162	57	88	17
	Brussel	6	0	3	3
	Totaal	789	224	430	135
1/01/2017	Antwerpen	207	51	116	40
	Vlaams-Brabant	134	28	79	27
	Limburg	96	23	52	21
	Oost-Vlaanderen	196	63	106	27
	West-Vlaanderen	162	54	91	17
	Brussel	7	0	3	4
	Totaal	802	219	447	136

Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid

2. Het agentschap beschikt enkel over gegevens met betrekking tot het aantal bewoners per zorgprofiel waarvoor een instellingsforfait gefactureerd wordt. Voor elk dag dat een bewoner verblijft in een erkende woongelegenheden kan de voorziening het instellingsforfait factureren. Wanneer de bewoner echter afwezig is (wegens bijvoorbeeld een ziekenhuisopname) kan geen instellingsforfait gefactureerd worden.

Hieronder vindt u per kwartaal vanaf 2014 een overzicht van het gemiddeld aantal bewoners per zorgprofiel waarvoor een instellingsforfait gefactureerd werd:

	Gemiddeld aantal bewoners per zorgprofiel waarvoor een instellingsforfait gefactureerd werd							
Kwartaal	O	A	B	C	Cd	D	Cc	totaal
2014/TR1	6.924	8.733	20.272	8.799	22.708	2.023	46	69.505
2014/TR2	6.924	8.603	20.579	8.852	23.024	2.118	42	70.143
2014/TR3	6.838	8.628	20.656	8.956	23.297	2.213	44	70.631
2014/TR4	6.723	8.883	20.736	8.921	23.670	2.247	43	71.223
2015/TR1	6.529	8.735	21.141	9.002	23.476	2.274	43	71.200
2015/TR2	6.405	8.810	21.543	9.120	23.681	2.343	40	71.942
2015/TR3	6.232	8.843	21.961	9.190	23.965	2.397	45	72.633
2015/TR4	6.213	8.950	21.806	9.053	24.329	2.464	43	72.858
2016/TR1	6.170	9.028	21.969	9.082	24.467	2.492	41	73.249
2016/TR2	6.108	9.059	22.350	9.169	24.499	2.536	34	73.755

bron: RIZIV, gefactureerde dagen ROB + RVT

- Het aantal inspecties dat werd uitgevoerd in de woonzorgcentra bedraagt voor de gevraagde jaren respectievelijk:

2014: 636 waarvan 16 inspecties voor een eerste erkenning

2015: 584 waarvan 13 inspecties voor een eerste erkenning

2016: 721 waarvan 13 inspecties voor een eerste erkenning

Zorginspectie maakt zelf geen opsplitsing meer tussen de verschillende initiatiefnemers op basis van hun rechtspersoonlijkheid, m.n. openbaar, social profit (VZW) of for profit, omdat dit onvoldoende overeenstemt met de werkelijke situatie. Zo worden b.v. een aantal woonzorgcentra als VZW uitgebaat maar behoren zij in feite tot een commerciële groep. Zorginspectie beschikt enkel over de gegevens van de rechtspersoon die de uitbating op zich neemt en niet over de gegevens van de achterliggende organisaties en rechtspersonen. Dit betekent ook dat Zorginspectie zijn inspectiefrequentie en zijn inspectiekeuzes niet bepaalt op basis van de inrichtende macht van een voorziening.

Zorginspectie voert een eerste inspectie uit bij een nieuwe voorziening in de eerste maanden nadat een voorlopige erkenning werd gegeven door het agentschap Zorg en Gezondheid. Binnen het eerste werkjaar vindt een tweede inspectiebezoek plaats en in het tweede werkingsjaar volgt een derde inspectiebezoek en wordt nagegaan of eerder vastgestelde tekorten al dan niet werden weggewerkt dan wel of kwaliteit van zorg bestendigd werd. Na drie inspecties zijn volgende modules minstens eenmaal aan bod gekomen: bewoners, personeel, infrastructuur, opnamedocumenten, zorgdossier- en praktijk, continuïteit, inspraak en klachten, handhygiëne en facturatie.

Zorginspectie is in 2016 overgegaan tot die werkwijze voor nieuwe initiatieven vanuit de doelstelling dat woonzorgcentra een behoorlijke opstart kunnen maken en de gebruiker van bij het begin van een kwalitatieve dienst- en zorgverlening kan genieten.

Voordien werd een eerste inspectie uitgevoerd kort na de opstart en kwam de voorziening daarna in het reguliere circuit van de driejaarlijkse opvolging met een beperktere scoop. Uiteraard kwam er na de eerste inspectie ook dan een meer nauwgezette en kortere opvolging door Zorginspectie en het agentschap Zorg en Gezondheid wanneer er ernstige tekorten werden vastgesteld.

- De aanvragen voor erkenning worden in de eerste plaats goedgekeurd op basis van een aantal elementen zoals bepaald in de toepasselijke regelgeving.

In de eerst plaats dient de initiatiefnemer te beschikken over een voorafgaande vergunning en in voorkomend geval een goedgekeurde erkenningskalender.

Bij de aanvraag dient men volgende bewijsstukken toe te voegen:

- een plan dat per bouwlaag de verschillende lokalen aanduidt, hun afmetingen en hun bestemming;
- als de initiatiefnemer een rechtspersoon is, met uitzondering van openbare besturen: de statuten en eventuele wijzigingen ervan;
- de rechtsgeldige beslissing om de erkenning aan te vragen en de voorziening uit te baten;
- een nominatieve lijst van al de medewerkers, met vermelding van hun wekelijkse arbeidsduur en kwalificatie, geordend per functie, en met aanduiding van de medewerkers die langdurig afwezig zijn;
- het bewijs dat de voorziening aan de toepasselijke brandveiligheidsreglementering voldoet;
- een verbintenis om binnen een termijn van een jaar na de datum van de erkenningsbeslissing, te voldoen aan de bepalingen over de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen.

Wanneer deze stukken werden toegevoegd aan de erkenningsaanvraag, en deze stukken inhoudelijk en formeel in overeenstemming zijn met de wetgeving wordt een voorlopige erkenning voor één jaar afgeleverd aan de voorziening. Binnen dit jaar worden de eerste inspecties uitgevoerd door Zorginspectie zoals beschreven in het antwoord op vraag 3.

De eerste inspectie vindt steeds plaats nadat het woonzorgcentrum zijn werking heeft opgestart en er dus al een aantal bewoners verblijven en er effectief personeel tewerkgesteld wordt. Op die manier kan er, naast de aandacht voor de infrastructuur, ook al aandacht gaan naar de zorg- en dienstverlening aan de aanwezige bewoners en de inzet van de personeelsequipe.

Na ontvangst van het inspectieverslag door het agentschap Zorg en Gezondheid wordt telkens nagegaan of er door Zorginspectie tekorten op de geldende erkenningsvoorwaarden werden vastgesteld. Bij tekorten wordt er aan de voorziening een actieplan opgevraagd waarin gevraagd wordt op welke wijze en binnen welke termijn deze tekorten zullen weggewerkt worden. Indien deze tekorten ondertussen reeds weggewerkt zijn, dient de voorziening hiervan het bewijs te leveren. Pas nadat aangetoond werd dat de vastgestelde tekorten op een blijvende en structurele wijze verholpen werden of zullen verholpen worden, kan een erkenning voor onbepaalde duur verleend worden.

In het tweede werkingsjaar volgt dan nog een derde inspectiebezoek en wordt eventueel nagegaan of eerder vastgestelde tekorten al dan niet werden weggewerkt dan wel of kwaliteit van zorg bestendig werd.

De kwaliteit van de uitbating van de voorziening wordt uiteraard opgevolgd tijdens volgende thematische en opvolgingsinspecties uitgevoerd door Zorginspectie. Bij vaststelling van ernstige tekorten wordt de voorziening regelmatig opgevolgd tot de uitbating opnieuw voldoet aan alle erkenningsnormen.

5. Hieronder vindt u een overzicht voor de jaren 2014 tot en met 2017 van het aantal ingediende erkenningsaanvragen, uitgesplitst per provincie. Het betreft hier zowel aanvragen voor erkenning van nieuwe voorzieningen, van gehele of gedeeltelijke vervangingsnieuwbouw, als van capaciteitswijzigingen van bestaande voorzieningen. De vermelde aantallen bevatten zowel de erkenningen als woonzorgcentrum als rust- en verzorgingstehuis. Voor 2017 zijn dit de gegevens tot eind augustus.

	2014	2015	2016	2017
Antwerpen	80	67	61	72
Vlaams-Brabant	94	37	49	34
Limburg	53	32	16	38
Oost-Vlaanderen	65	36	51	51
West-Vlaanderen	79	45	15	34
Brussel	18	7	4	5

totaal	389	224	196	234
--------	-----	-----	-----	-----

Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid

In deze periode werden alle ingediende erkenningsaanvragen ingewilligd en werden er geen erkenningen geweigerd.